

PORADNIK DLA BENEFICJENTÓW

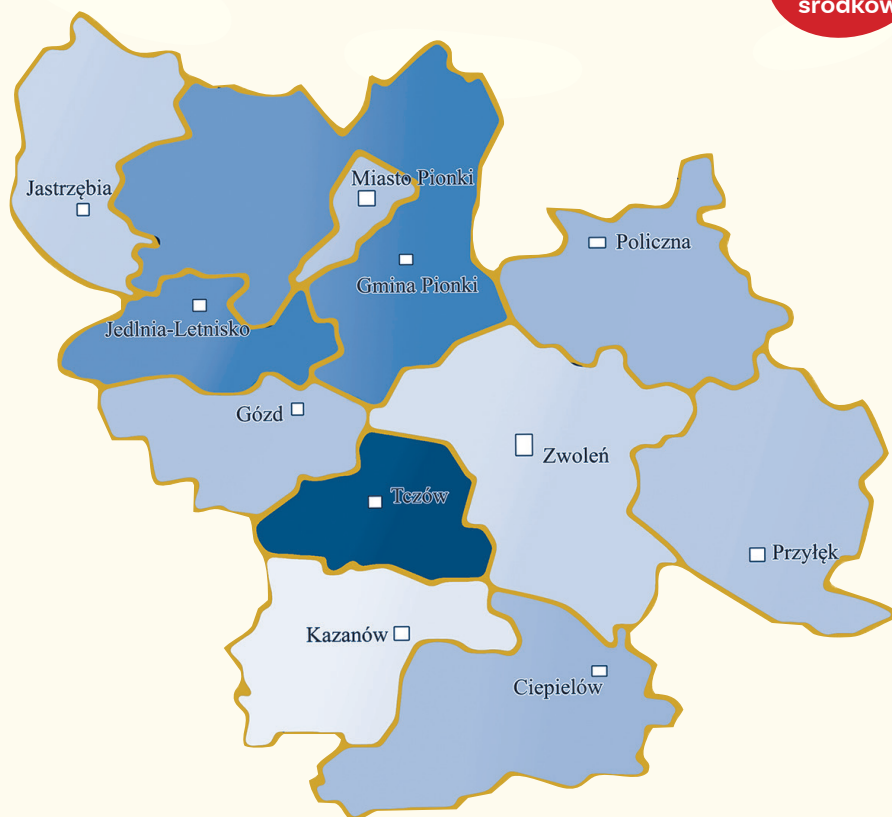
z terenu gmin:

Ciepielów, Gózd, Jastrzębia, Jedlnia – Letnisko, Kazanów, Pionki,
Pionki Miasto, Policzna, Przyłęk, Tczów oraz Zwoleń

z zakresu tematycznego

- Podejmowanie działalności gospodarczej - 770 000 PLN
- Rozwijanie działalności gospodarczej - 4 730 000 PLN

**Pula
dostępnych
środków**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Poradnik opracowany przez Stowarzyszenie „Dziedzictwo i Rozwój”

Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach poddziałania 19.4 „Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Jesteś mikro lub małym przedsiębiorcą? Chcesz założyć działalność gospodarczą? Ten poradnik jest dla Ciebie.

Wielu przedsiębiorców zapewne słyszało o możliwości pozyskania dotacji unijnych dla firm. Jednak dla niektórych mechanizm ubiegania się o środki unijne wydaje się dość „tajemniczy”. Naszym celem jest zaprezentowanie Państwu, w jaki sposób należy się ubiegać o dofinansowanie swoich przedsięwzięć w ramach dostępnych środków finansowanych w Lokalnej Grupie Działania Stowarzyszenie „Dziedzictwo i Rozwój”. Mamy nadzieję, że poradnik ułatwi pracę nad tworzeniem projektów oraz dobór właściwego zakresu tematycznego jak również zainspiruje do doskonalenia pomysłów oraz podejmowania innowacyjnych rozwiązań.

OD POMYSŁU DO WNIOSKU PROJEKTOWEGO

Co to jest projekt?

Dla skutecznego opracowania wniosku projektowego oraz jego realizacji konieczne jest zrozumienie, czym są projekty i jakimi cechami się charakteryzują. Odnajdując najprostszą definicję, projekt możemy określić jako: sposób na osiągnięcie celu lub zorganizowane działanie zmierzające do osiągnięcia określonego celu.

Zasada realizacji projektu jest zawsze taka sama: należy opracować plan i koordynację projektu, przygotować kosztorys i budżet projektu, praca wykonywana w projekcie musi być monitorowana i kontrolowana.

Walory dobrych projektów są oczywiste dla każdego, kto choć trochę wszedł w rzeczywistość ich pisania i realizacji, oto one:

- o Projekt jest **konkretny** - wyraźnie określa cele i działania na każdym etapie realizacji;
- o Projekt jest **mierzalny i określony** w czasie, co pozwala na jednoznaczną ocenę założonych i osiągniętych rezultatów;
- o Projekt daje się **policzyć** - także w sensie finansowym - jest znakomitą podstawą do tworzenia i wykonywania budżetu uwzględniającego wszystkie koszty i wszystkie przychody.

POMYSŁ NA PROJEKT

Pomysły na projekt można czerpać z różnych źródeł. Często są wynikiem naszych marzeń czy potrzeb. Pomysł na projekt powinien przede wszystkim cechować się innowacyjnością i być spójny z opracowaną Lokalną Strategią Rozwoju, która wyraźnie określa na podstawie jakich wytycznych Rada Stowarzyszenia będzie oceniać wnioski. Należy pamiętać, iż LGD wspiera tylko przyszłych przedsiębiorców oraz mikro i małe przedsiębiorstwa. W LSR jest to odzwierciedlone w jednym z trzech głównych celów realizacji zaplanowanych przedsięwzięć **„Tworzenie potencjału dla rozwoju lokalnej gospodarki i tworzenie miejsc pracy”** (z pozostałymi celami można zapoznać się na stronie internetowej www.dir.zwolen.com).

Dofinansowanie, dla kogo i na jakich zasadach?

W każdym naborze wniosków znajdują się wyraźnie określone warunki udzielenia wsparcia, termin i miejsce składania wniosków oraz informacja w ramach, jakiego zakresu tematycznego można ubiegać się o wsparcie finansowe. Najpierw jednak należy sprawdzić, kto może liczyć na dofinansowanie, a kto nie.

Zakres tematyczny	Beneficjenci	Warunki
<p>Podjęcie działalności gospodarczej</p>	<p>Pełnoletni obywatel państwa członkowskiego UE, mający miejsce zameldowania na obszarze wiejskim objętym LSR.</p> <p>Podmiot ubiegający się, nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie chyba, że podejmuje działalność sklasyfikowaną w PKD, jako produkcja art. spożywczych lub produkcja napojów.</p>	<p>Poziom dofinansowania – 70 tys. zł.</p> <p>Sposób finansowania – premia w wysokości 80% dofinansowania po podpisaniu umowy, 20% po zrealizowaniu operacji zgodnie z biznesplanem.</p> <p>Utworzone miejsca pracy należy utrzymać, przez co najmniej 2 lata od dnia płatności końcowej.</p>
<p>Rozwijanie działalności gospodarczej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Mikro przedsiębiorca (zatrudniający poniżej 10 osób i mający obrót nieprzekraczający równowartości w zł 2 mln euro) lub małe przedsiębiorstwo (zatrudniający poniżej 50 osób i mający obrót nieprzekraczający równowartości w zł 10 mln euro), którego miejsce oznaczone adresem wpisanym w CEIDG znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; - Osoba prawna, jeżeli jej siedziba lub oddział znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR; - Jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli siedziba tej jednostki lub jej oddział znajduje się na obszarze wiejskim objętym LSR. 	<p>Refundacja do 60% kosztów kwalifikowanych.</p> <p>Minimalna całkowita wartość operacji to 50 tys. zł.</p> <p>Poziom dofinansowania: max. 300 tys. zł.</p> <p>Utworzone miejsca pracy należy utrzymać, przez co najmniej 3 lata od dnia płatności końcowej.</p>

Jeżeli w dalszym ciągu masz wątpliwości czy możesz ubiegać się o pomoc finansową, Stowarzyszenie „Dziedzictwo i Rozwój” będzie prowadziło spotkania otwarte oraz bezpłatne doradztwo w biurze LGD gdzie dowiesz się wszystkich szczegółów.

NAPISANIE WNIOSKU

Przygotowanie dobrego projektu w ramach programów UE przez przedsiębiorcę, wymaga dużego wysiłku, cierpliwości i konsekwencji. Skoro już wiesz, kto i na jakich warunkach może ubiegać się o dofinansowanie, warto zapoznać się z kilkoma radami dotyczącymi pisania wniosków:

7

Po pierwsze: czytaj dokumenty

Pomoc finansowa przyznawana jest zgodnie z założeniami określonymi w szeregu aktów prawnych oraz Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR). Określają one strategię rozwoju obszaru objętego LSR w oparciu o unijną pomoc. To lektura obowiązkowa przed rozpoczęciem pracy nad wypełnianiem wniosku.

Zapoznanie się z dokumentacją ułatwi wpisanie celu Twojego projektu w generalne cele LSR, a tym samym przybliży Cię do osiągnięcia sukcesu. Niezgodność z tymi celami spowoduje odrzucenie wniosku na etapie oceny! Często jest tak, że świetne pomysły nie nadają się do realizacji w konkretnym konkursie, ich cele nie pokrywają się lub wnioskodawca nie spełnia warunków udzielenia wsparcia. Dokładnie zapoznaj się z zasadami konkursu – szczególnie przeanalizuj kryteria oceny wniosku oraz wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków. Sprawdź, jakie są kryteria formalne, bo niespełnienie tylko jednego z nich sprawi, że wniosek zostanie odrzucony. Wnikliwie zapoznaj się również z kryteriami wyboru operacji. Sprawdź, za co przyznawane są punkty w projekcie i krytycznie oceń swoje szanse.

Wykaz dokumentów, z którymi należy się zapoznać:

- 1. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi** z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz.U. poz. 1570).
- 2. Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2014-2020** (analiza SWOT str. 26-27, cele i wskaźniki str. 28-35, sposób wyboru i oceny operacji str. 42-43)

-
- 3. Procedury wyboru i oceny operacji** w ramach „Wsparcia na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW 2014-2020 obowiązujące w Lokalnej Grupie Działania Stowarzyszenie „Dziedzictwo i Rozwój” dla podmiotów innych niż LGD.
 - 4. Kryteria wyboru operacji** wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów.
 - 5. Ogłoszenie o naborze wniosków.**
Wszystkie w/w dokumenty można znaleźć na stronie www.dir.zwolen.com

Po drugie: posługuj się instrukcją

To niby oczywiste, ale wiele projektów nie otrzymuje dofinansowania, ponieważ wypełniający wniosek robili to „na logikę” – bez sięgania do instrukcji. Nawet najlepszy pomysł na projekt może wówczas nie doczekać się dofinansowania, jeśli wniosek zostanie opracowany niezgodnie z instrukcją jego wypełniania. Nie można wpisywać do poszczególnych rubryk takich informacji, które intuicyjnie wydają Ci się właściwe. Zanim napiszesz cokolwiek, zobacz w instrukcji, jakiego rodzaju dane powinny w tym miejscu zostać umieszczone. Każdy konkurs, w ramach którego można wystąpić o dofinansowanie projektu, zawiera własną instrukcję wypełniania wniosku. Co więcej, instrukcje sformułowane są w sposób niezwykle pomocny, zawierają konkretne przykłady, jakiego rodzaju informacje w danym miejscu powinny zostać wpisane. Nie przerażaj się, więc objętością tych dokumentów, które często przypominają opasłe podręczniki. Jeśli będziesz korzystać z nich punkt po punkcie, wypełniając formularz wniosku o przyznanie pomocy, przekonasz się, że opracowanie wcale nie jest zbyt obszerne, a stanowi niezwykle praktyczny i przydatny przewodnik.

Po trzecie: bądź konkretny

Przygotowanie prawidłowego wniosku o dofinansowanie nie będzie możliwe, jeśli projekt nie zostanie dobrze przemyślany i będziesz chciał wpisać do formularza zbyt dużo informacji. Jest on skonstruowany w taki sposób, że kilkakrotnie musimy powtórzyć te same dane,

w nieco innym kontekście. Jeśli Twoje opisy będą ze sobą niespójne, oceniający nie będzie w stanie stwierdzić, o co w projekcie chodzi i co chcesz dzięki niemu uzyskać. Co więcej, przegadany i chaotyczny wniosek stanowi przede wszystkim niebezpieczeństwo dla Ciebie samego. Załóżmy, że jednak otrzymasz dofinansowanie – realizacja projektu, w którym sam się gubisz, nastęrczy Ci więcej problemów niż korzyści. Zanim, więc przystąpisz do pisania, wypunktuj swój projekt dla samego siebie, precyzując, jaki cel chcesz dzięki niemu osiągnąć, w jakim czasie (niech będzie to termin realny!), poprzez jakie działania i za jakie kwoty. Często przedsiębiorcy decydują się na udział w danym konkursie, skupiając się jedynie na tym, że na ich konto popłyną spore sumy, nie analizując, czy na całym przedsięwzięciu naprawdę zyskają. Jest to jednak myślenie błędne i przede wszystkim bardzo niebezpieczne. Jeśli firma otrzyma pieniądze, wyłoży dodatkowo spory wkład własny, a przedsięwzięcie okaże się biznesowym niewypałem, stanie przed poważnym dylematem, czy da radę zrealizować projekt, czy może lepiej będzie zwrócić otrzymane kwoty wraz z odsetkami.

Po czwarte: określ realne wskaźniki

W każdym wniosku o dofinansowanie, musisz określić tzw. wskaźniki projektu, czyli dane, za pomocą, których analizować będziesz sukces Twojego przedsięwzięcia. W przypadku projektów inwestycyjnych określenie ich nie jest problematyczne, gdyż są to zwykle wartości obrazujące ilość konkretnych, zakupionych maszyn, urządzeń, technologii lub wybudowanych obiektów w toku realizacji projektu. Musisz zadbać, by poprzeczka nie została ustawiona zbyt wysoko, byś był w stanie sprostać swoim własnym założeniom. Co więcej, powinieneś przemyśleć, skąd uzyskasz dane, niezbędne dla pomiaru wskaźników. Często wnioskodawcy wpisują wskaźniki, których pomiar nie jest w zasięgu ich możliwości, przez co później narażają projekt na zarzut nieosiągnięcia założonych celów. To zaś może grozić nawet koniecznością zwrócenia całej przyznanej kwoty wraz z odsetkami. Zrób to rozważnie, aby pokazać prawdziwe rezultaty projektu, a jednocześnie upewnić się, że te wskaźniki są ważne dla Twojego biznesu i na pewno będą zrealizowane.

Po piąte: stwórz przemyślany budżet

Budżet jest jednym z najważniejszych punktów wniosku, ponieważ rzutuje na optymalne wykonanie zamierzonych zadań w projekcie. Nieprzewidzenie kosztów wszystkich zadań może przysporzyć wielu problemów w finalizacji projektu. Dlatego tworząc budżet, musisz pamiętać, by koszty związane z realizacją poszczególnych zadań w projekcie były przemyślane i zgodne z wymogami.

Należy pamiętać o spełnieniu następujących warunków:

1. minimalna całkowita wartość operacji wynosi nie mniej niż 50 tys. złotych;
2. koszty kwalifikowalne operacji nie mogą być współfinansowane z innych środków publicznych;
3. operacja musi być zrealizowana w nie więcej niż 2 etapach, a wykonanie zakresu rzeczowego zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych operacji oraz złożenie wniosku o płatność końcową w terminie nie późniejszym niż 2 lata od dnia zawarcia umowy, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

4. operacja musi być uzasadniona ekonomicznie i być realizowana zgodnie z biznesplanem;
5. koszty mogą być ponoszone dopiero od dnia, w którym zostanie zawarta umowa, w formie rozliczenia pieniężnego, a w przypadku transakcji, której wartość, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 1 tys. złotych – w formie rozliczenia bezgotówkowego.

Kluczowym załącznikiem do wniosku o pomoc finansową w przypadku przedsiębiorców jest biznesplan. Biznesplan jest podstawowym narzędziem do zaplanowania przedsięwzięcia, prezentacji przedsiębiorstwa i planowanej inwestycji, udowodnienia ekonomicznej efektywności i trwałości efektów jej realizacji. Dlatego powinien zostać wykonany profesjonalnie. Przy sporządzaniu biznesplanów często popełniane są błędy obniżające jego wiarygodność takie jak: pomijanie istotnych informacji biznesowych, nie wyróżnianie mocnych stron przedsięwzięcia, unikanie przedstawiania zagrożeń, zawyżanie przychodów, zaniżanie kosztów, zbyt wysoka rentowność, brak założeń do przyjętych wskaźników, błędy w prognozowaniu finansowym, czy skupianie się na nieistotnych szczegółach technicznych lub organizacyjnych.

Po napisaniu wniosku warto odpowiedzieć sobie na pytanie czy projekt rzeczywiście jest atrakcyjny. Warto wtedy z dystansu przyjrzeć się liczbom, poczynionym założeniom i wyliczeniom.

Uwaga, jeżeli podczas oceny racjonalności kosztów, na podejmowanie działalności gospodarczej przez Samorząd Województwa, suma kosztów planowanych do poniesienia zostanie zmniejszona poniżej kwoty 49 tys. złotych, nastąpi odmowa przyznania pomocy.

Po szóste: unikaj błędów formalnych

Często popełnianym błędem jest ignorowanie wielu formalnych szczegółów, które określa ogłoszenie o naborze wniosków oraz dokumentacja konkursowa. Jednym z nich może być obowiązek wypełnienia wszystkich pól, nawet wtedy, gdy jakaś informacja nas nie dotyczy. Na ogół wymaga się od nas wówczas wstawienia w te pola kreski, czy w przypadku danych liczbowych wartości „0,00” zgodnie z instrukcją, a nie pozostawienie pustego pola. Kolejnym może być niepodanie w części opisowej jakiejś oczekiwanej informacji, np. dotyczącej osiągniętych

wyników finansowych w poprzednich latach. Błędy formalne zaowocować mogą wezwaniem Cię do uzupełnienia braków albo nawet całkowitym odrzuceniem wniosku. Jeśli uważnie przeczytasz instrukcję, łatwo wywnioskujesz, jakich błędów musisz się wystrzegać – jakie będzie można jeszcze poprawić i uzupełnić, a jakie spowodują odrzucenie wniosku. By się przed tym zabezpieczyć, warto przed złożeniem dokumentacji aplikacyjnej dokładnie przeanalizować ogłoszenie o naborze wniosków wraz z formularzem wniosku o przyznanie pomocy, gdzie wskazana jest lista niezbędnych załączników. Jeśli sprawdzisz w ten sposób samych siebie, unikniesz rozczarowania już na wstępnym etapie oceny Twojego wniosku.

Po siódme: dołącz wszystkie niezbędne załączniki

Zakres niezbędnych załączników do wniosku określony jest zawsze w dokumentacji konkursowej. Należy zwracać uwagę na to, czy załączniki należy dołączyć w trakcie składania wniosku o dofinansowanie czy też dopuszczalne jest uzupełnienie ich do momentu podpisania umowy. Niektóre z załączników np. zaświadczenia, pozwolenia, opinie, decyzje, które wynikają z odrębnych przepisów prawa, a które mają związek z inwestycją (np. weterynaryjnych, sanitarnych itp.), wymagają dłuższego okresu na ich uzyskanie, tak jest w przypadku załączników związanych z oceną oddziaływania na środowisko czy pozwoleń na budowę. Dlatego pracę nad uzyskaniem załączników należy rozpocząć jak najwcześniej aby zdążyć je skompletować we właściwym czasie.

WAŻNE!!!

Wybierane są tylko te wnioski wraz z załącznikami, które:

1. Zostały złożone w miejscu i terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze wniosków,
2. Posiadają wypełnioną fiszkę projektową,
3. Są zgodne z zakresem tematycznym wskazanym w ogłoszeniu o naborze,
4. Spełniają warunki oceny wstępnej,
5. Są zgodne z LSR, w tym zgodne z warunkami przyznania pomocy określonymi w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020,

6. Odpowiadają lokalnym kryteriom wyboru,
7. Spełniają minimalne kryterium punktowe,
8. Mieszczą się w limicie dostępnych środków w ramach konkursu.

Pamiętaj, że złożenie wniosku nie stanowi gwarancji na to, że otrzymasz dotację. Możesz już na wstępie nie przejść oceny formalnej, zgodności z LSR lub lokalnymi kryteriami albo później oceny merytorycznej. Poza tym nawet, gdyby Twój wniosek uzyskał pozytywne oceny, może zabraknąć pieniędzy z dostępnego limitu środków w danym naborze, ponieważ otrzymały je w pierwszej kolejności projekty z większą ilością punktów niż złożony przez Ciebie wniosek.

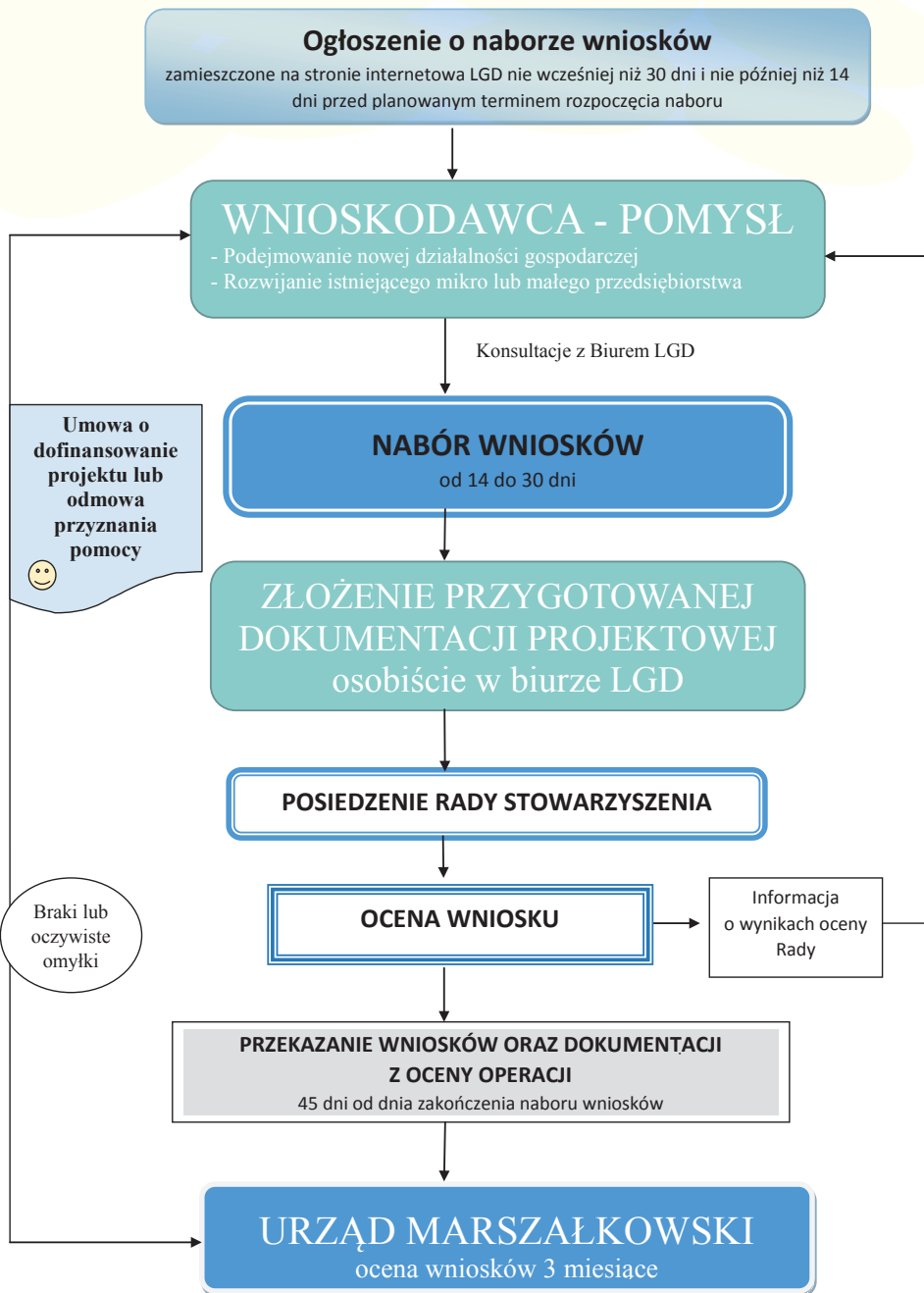
W razie wątpliwości w wypełnianiu wniosku i kompletowaniu załączników nie bój się zadzwonić i zapytać pracowników biura LGD. Lepiej pytać, niż później żałować, że coś zrobiło się źle. Pracownicy zatrudnieni w biurze Stowarzyszenia udzielają bezpłatnego doradztwa.

Pamiętaj!!!

1. Nie składaj wniosku, jeśli nie spełniasz **warunków dostępu** określonych w danym naborze wniosków!
2. Pisząc wniosek stosuj się szczegółowo do **wytycznych** obowiązujących w danym naborze wniosków!
3. Ściśle trzymaj się wyznaczonych **terminów** składania wniosków.
4. Bądź dokładny i bardzo uważny. Zwracaj uwagę na szczegóły. Należy sprawdzić czy składamy odpowiednią ilość kopii wniosku oraz czy dołączono wszystkie załączniki. Czy na każdej stronie są wymagane pieczętki i podpisy. Sprawdź czy wszystkie pola i rubryki we wniosku są należycie wypełnione.
5. Wszystko, co napiszesz musi być zgodne z wytycznymi, które narzucone są przez odpowiednie instytucje. Napisanie wniosku nie jest dowolną twórczością.
6. Projekty walczące o dotacje są oceniane według kryteriów punktowych, które ostatecznie decydują o miejscu projektu na liście rankingowej. Należy pamiętać, że premiowane są najbardziej kompleksowe i przemyślane projekty, które realnie wpisują się w założenia LSR.

SCHEMAT OCENY I WYBORU WNIOSKU O PRYZNANIE POMOCY

CO DALEJ?

Jeżeli Twój projekt przejdzie pozytywnie ocenę i zostanie podpisana umowa, należy pamiętać o przestrzeganiu w trakcie realizacji projektu kluczowych zasad wynikających z zobowiązań podjętych w dokumentacji aplikacyjnej oraz umowie zawartej z Samorządem Województwa. Są nimi: realizacja projektu zgodnie z harmonogramem, uwzględnienie wszystkich transakcji związanych z operacją w oddzielnym systemie rachunkowości albo wykorzystywania do ich identyfikacji odpowiedniego kodu rachunkowego, bezwzględne gromadzenie dokumentacji poświadczającej poniesione wydatki w formie bezgotówkowej (faktury lub inne dokumenty równoważne), przestrzeganie terminów składania wniosków o płatność i sprawozdań z realizacji projektu, przestrzeganie zasady konkurencyjności ponoszonych wydatków. Niedotrzymanie tych warunków przez wnioskodawcę może spowodować zakwestionowanie kwalifikowalności poniesionych wydatków a nawet utratę prawa do otrzymania środków i konieczność zwrotu środków już otrzymanych wraz z odsetkami.

**Biuro Stowarzyszenia
„Dziedzictwo i Rozwój”**

ul. Wojska Polskiego 78

(budynek internatu Zespołu Szkół Rolniczo-Technicznych)

tel. 48 676 20 29

stowarzyszeniedir@o2.pl

www.dir.zwolen.com